

## Budgetaftale

Partierne Nyt Odsherred, Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Konservativ Folkeparti, Frit Borgerligt Fællesskab, Danmarksdemokraterne, Socialdemokratiet og Socialistisk Folkeparti har den 21. september 2023 indgået aftale om Odsherred Kommunes budget for 2024. Enhedslisten vurderer, om de vil tiltræde aftalen senere.

---

En ny vurdering af vores indtægt for grundskyld og et tilskud fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner har givet os mulighed for at påtage os driftsudgifter op til vores serviceramme. Vi har med denne aftale tilført 43 mio. kr. reduceret med 17, mio. kr.

Reduktionerne vedrører dels en 2 %-reduktion af vores årlige tilskud til de 2 fælleskommunale selskaber som vi er en del af - Vestsjællands brandvæsen og Museum Vestsjælland, dels at de eksisterende puljer til Lokaldemokrati og Landsbymakeover udgår.

Økonomiudvalgets særlige investeringspulje reduceres med 1 mio. kr. til i 2024 og frem at udgøre 0,5 mio. kr.

Endelig er der enighed om at udmønte 107 mio. kr. af den vurderede pris- og lønstigning på 122 mio. kr., forskellen er 15 mio.kr. Pris- og lønskønnet er samlet set dobbelt så stort i 2024 som i 2023.

Det er ligeledes aftalt, at partierne sætter sig sammen i forbindelse med at vi modtager midtvejsopgørelsen af pris- og lønstigningen, idet der er enighed om at kompensere områderne, hvis den faktiske opgørelse ligger over den ramme på 107 mio. kr., som vi har aftalt.

## Budgetudvidelser - drift

### Børne-, unge- og uddannelsesområdet

I aftalen indgår som noget nyt, at forældre tilbydes penge til pasning af egne børn. Der er afsat en pulje på 0,4 mio. kr. til en ordning, som Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget beslutter, herunder hvilken aldersgruppe der skal omfattes og perioden der kan opnås et økonomisk tilskud, svarende til den kommunale udgift til pasning i dagpleje og på daginstitution.

Budgettet til folkeskoleområdet er i en årrække blevet reguleret ved hjælp af demografien, og danner dermed økonomien til det samlede skolevæsen. Odsherred Kommune har oplevet elevnedgang gennem flere år. På grund af demografireguleringen, har det medført, at den samlede ramme til folkeskolen er forbi det punkt, hvor skolerne, i den vedtagne struktur, kan drives forsvarligt. Demografireguleringen på folkeskoleområdet nulstilles til 2022-niveau. I 2024 tilføres derfor 1,5 mio. kr., stigende til 3,1 mio. kr. i 2025.

Det er vigtigt, at vi er attraktive som arbejdsplads på velfærdens kerneområder. Det handler bl.a. om at skabe gode rammer for studerende og praktikanter, idet en god og vellykket praktik ofte er vejen til det første job. Derfor skaber vi nu mulighed for at studerende i vores daginstitutioner og SFO'er ikke indgår som en del af normeringen. Det betyder også at mindre institutioner får mulighed for at kunne tilbyde praktikpladser, til glæde for dem og for de studerende. Der afsættes 1,8 mio. kr. i en pulje i HR, som betyder at vi 5-dobbelt antallet af studerende. Samtidig samler vi al praktikvejledning og opfølgning i HR.

Ung i Odsherred har flere deltagere og derfor tilføres de 0,55 mio. kr.

Familieafdelingen tilføres en midlertidig bevilling på 3,0 mio. kr. årligt i 3 år til en ekstraordinær indsats i forhold til at nedbringe sagsantallet i afdelingen til et hensigtsmæssigt niveau, sikre overholdelse af tidsfrister samt at løfte kompetenceniveauet. Der gives en årlig status på bevillingens anvendelse og resultaterne i Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget. Der evalueres efter 2 år.

Endelig hjemtages ydelser til familiebehandling og psykolog. Det betyder, at vi selv ansætter personale i stedet for at købe ydelserne eksternt. Det forventes at reducere vores udgifter med 0,5 mio. kr. om året.

På samme måde som skolerne, påvirkes vores daginstitutioner/SFO'er også af de faldende børnetal og dermed den automatiske demografiregulering. Der er derfor enighed om at Børne-, Unge- og Uddannelsesudvalget skal vurdere, hvordan dette påvirker vilkårene for daginstitutionerne/SFO'erne, og hvis det vurderes nødvendigt, fremkomme med forslag til budget 2025.

### **Social-, ældre- og psykiatriområdet**

Byrådet besluttede i forbindelse med budgetprocessen for 2024, at der på ældreområdet indregnes demografiregulering som en del af det tekniske budget. Området er herigennem tilført 4,6 mio. kr. i 2024.

Vores udgifter til hjælpemidler har været stigende gennem de seneste år. Flere efterspørger og hjælpemidlerne bliver dyrere. Der tilføres på den baggrund 2 mio. kr. til området.

Tilsvarende oplever vi, at plejecentrene har tiltagende vanskeligt ved at få tingene til at hænge sammen med den nuværende normering. Derfor er der enighed om at tilføre plejecentrene 6,5 mio. kr., som et generelt løft af normeringen, sådan at den svarer til den nuværende belastning, samt ressourcer til at ansætte socialfaglige-/rådgiver-kompetencer.

Med den daværende udsigt til et stramt budget i 2024 inkl. overslagsårene besluttede Byrådet at reducere tildelingen til Sejrsbo og Lynghuset. I lyset af at denne reduktion kun blev gennemført fordi den på daværende tidspunkt blev fundet bydende nødvendig, tilbageføres midlerne til Sejrsbo og Lynghuset og ledelsen må påse, at disse tilbud anvendes optimalt.

Der er et stort politisk ønske om at selvstyrende teams bliver den foretrukne arbejdsform på ældreområdet. Der er enighed om at afsætte 1 mio. kr. årligt i 2 år for at sikre fremdrift i implementeringen af denne struktur. Der gives en halvårlig status på fremdriften i både Social-, Ældre- og Psykiatriudvalget og i Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget i 2024 og 2025.

Der er et stort ønske om involvering af civilsamfundet, og der afsættes derfor yderligere 0,4 mio. kr. til samarbejdet med Kirkens Korshær.

Endelig afsættes der 0,2 mio.kr. årligt til udarbejdelse af pårørendepolitik, etablering af plejehjemsråd/-bestyrelser samt profilering.

### **Trivsel, Sundheds og Forebyggelsesområdet**

Sundhedsområdet tilføres 1 mio. kr. der først og fremmest skal sikre, at der er penge til den lovpligtige genoptræning. Herudover videreføres brobygningsfunktionen, der sikrer et

samarbejde mellem vores sundhedsfaglige indsats og vores mange frivillige foreninger og klubber til glæde for borgerne, der kan indgå i aktive fællesskaber. For at skabe plads til disse to udvidelser er der dog behov for, at Sundhedscenterets aktivitet og tilbud gennemgås og omlægges. Det vil ske efter prioritering i Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget, efter høring hos berørte interessenter.

### **Teknik-, miljø-, erhvervs- og kulturområdet**

Der har gennem en årrække været afsat ekstraordinære midler til at nedbringe sagsbehandlingstiderne på byggeansøgninger. På den baggrund - og i lyset af en stadig stor sagstilgang - er det forventningen, at sagsbehandlingstiden er reduceret til 3 måneder ved årets udgang. Det er partiernes ønske at sagsbehandlingstiden kan nedbringes til 4 uger ved udgangen af 2024. Derfor afsættes der 1,0 mio. kr. til området i 2024.

Vi modtager heldigvis mange anmodninger om lokalplaner. Det vidner om stor aktivitet og interesse for bosætning i Odsherred. For at sikre at vi hurtigere kan igangsætte disse anmodninger, og for at sikre at vi kan lave lokalplaner for nogle af vores sommerhusområder, tilføres der 1,3 mio. kr. til området. Heraf afsættes den ene ressource til lokalplaner i sommerhusområder. Der afsøges om der i lokalplanlægningen i højere grad kan indarbejdes hensyn til bæredygtighed. Samtidig afsættes 0,25 mio.kr. til at understøtte bosætningsstrategien.

Klimaplanen og handlekataloget blev vedtaget i 2022. I 2023 kom vi godt i gang med arbejdet, og det er vigtigt for partierne at dette arbejde fortsætter i samme høje tempo og med høje ambitioner. Der afsættes derfor 1,0 mio. kr. I forbindelse med implementeringen lægges der vægt på, at vores serviceledere og medarbejdere efter- og videreuddannes i forhold til energioptimering af vores bygninger og ejendomme. Midlerne prioriteres af 17.4-udvalget for grøn omstilling og bæredygtig udvikling.

Til afholdelse af Folkemøde i Odsherred afsættes der en fast årlig bevilling på 0,25 mio. kr.

I 2023 har vi vedtaget en handleplan til udmøntning af erhvervsstrategien. For at understøtte implementeringen af denne handleplan afsættes yderligere 1 mio. kr. Strategi og handleplan er kommet til verden gennem et tæt samarbejde med vores erhvervsliv og Odsherred Erhvervsforum. Med handleplanen og ansættelsen af vores nye erhvervs- og detailchef starter en ny fase i samspillet med vores virksomheder og Erhvervsforum. Handleplanen beskriver Erhvervsrumms rolle i forhold til at initiere netværksaktiviteter og arrangementer, der kan skabe opbakning omkring virksomheders og detailhandels organisering i Erhvervsforum. Derfor afsættes der indenfor rammen 0,35 mio. kr. til Erhvervsforum til understøttelse af deres virksomhedsrettede aktiviteter i 2024, hvor erhvervschefen får til opgave at etablere en samarbejdsaftale med Erhvervsforum, som kan danne ramme for samarbejdet fremadrettet.

For forligspartierne er det vigtigt at fastholde en ren og smuk natur i Odsherred Kommune, hvorfor der er enighed om at afsætte 0,2 mio.kr. fra 2024 og frem til at øge indsatsen mod skrald i naturen. Økonomiudvalget tager efterfølgende stilling til ansøgningsprocessen, som ønskes at være ubureaukratisk og fleksibel.

Endvidere er der enighed om at oprette en lldsjaelepulje til forskønnelse i Odsherred på 0,2 mio.kr.

Arbejdsgruppen omkring det fremadrettede lokaldemokratiske arbejde afrapporterer sit arbejde til Økonomiudvalget sidst på året i år. Partierne er enige om at afsætte ekstra 0,2 mio. kr. årligt til det fremadrettede arbejde.

### **Havnene**

Der er enighed om at udvide havnenes driftsramme med 0,5 mio. kr. Udvidelsen betyder at havnene kan gennemføre de nødvendige investeringer i forhold til det konstaterede efterslæb.

### **Klima- og miljøområdet**

Der er fart på varmforsynings- og spildevandsprojekter gennem Odsherred Forsyning. Det stiller store krav til myndighedsbehandlingen og der er enighed om at afsætte yderligere en ressource til området. Der afsættes 0,7 mio. kr. i 2024 og 2025.

### **Beskæftigelsesområdet**

Her omlægges indsatsen i forhold til sygedagpenge ved at der tilføres en medarbejder. Det påvirker ikke budgettet i 2024, men forventes herefter at reducere udgiften til sygedagpenge med 0,55 mio. kr. 2025 stigende til 1,5 mio. kr. i 2027.

### **Personaleområdet**

Sidste år vedtog vi en ny seniorpolitik. Hovedudvalget har påpeget, at muligheden for at medarbejdere kan omfattes af en aftale er afhængig af ansættelsesstedets størrelse. Mindre arbejdspladser har en mere begrænset økonomisk mulighed for at implementere politikken. Derfor er der enighed om at afsætte en central pulje i HR på 0,5 mio. kr., som kan give mere lige vilkår i organisationen. Der gives en status på puljens anvendelse medio 2024 i Trivsels-, Sundheds- og Forebyggelsesudvalget.

### **AI, automatisering og velfærdsteknologi**

I aftalen indgår, at arbejdet med udvikling af den borgernære velfærd gennem anvendelse af ny teknologi forstærkes. I lighed med sidste år afsættes der 2 mio. kr. til området for AI, automatisering og velfærdsteknologi, men midlerne prioriteres til de borgernære velfærdsområder. Økonomiudvalget modtager en halvårlig status på igangværende initiativer.

### **Budgetudvidelser - anlæg**

Et nyt og bedre tilbud til børnene i Hørve. Der er enighed om at afsætte 3,5 mio. kr. i 2024 og 18,05 mio. kr. i 2025 til at gennemføre en om- og tilbygning på Hørve Skole, som kan huse de to dagtilbud i Hørve. I 2024 gennemføres en inddragende proces med alle interessenter, der skal lede frem til en endelig plan for realiseringen.

Der afsættes 2 mio. kr. pr. år til Klimaplanens realisering, stigende til 2,5 mio. kr. i overslagsårene. Der peges her særligt på skovrejsning og energioptimering i bygninger. Det er ambitionen at midlerne kan øges over tid. Det indgår igen i drøftelserne i 2025-budgettet. Midlerne prioriteres i 17.4-udvalget for grøn omstilling og bæredygtig udvikling.

I år har vi ansat en fundraiser. Med det formål at understøtte arbejdet med succesfuld fundraising, afsættes der en pulje under Økonomiudvalget på 3 mio. kr. årligt, der efter ansøgning kan anvendes til medfinansiering af projekter, hvor der søges eksterne midler til. Der fremlægges en sag for Økonomiudvalget, hvor udvalget godkender de temaer, der kan forventes at der ydes medfinansiering til.

Der er enighed om at afsætte 1 mio. kr. i 2024 til en sammenhængende vandresti i vores smukke landskab. Da stien går igennem Geopark Odsherred, er projektets arbejdstitel: Geominoen.

Der er opgjort et efterslæb på godt 90 mio. kr. til broer, afvanding, veje, fortove, stier, veje og nedlæggelse af brandhaner. Der afsættes godt 12 mio. kr. i 2024 og frem til at prioritere projekter, der genopretter vores efterslæb. Økonomiudvalget prioriterer midlerne efter indstilling fra fagudvalgene.

Det afsættes knap 8,7 mio. kr. til udvidelse af botilbuddet Grønnehaven. Grønnehaven er et tilbud for psykiatrisk udfordrede borgere på kanten af samfundet, ofte kombineret med misbrug. Ved at udvide kapaciteten med yderligere fire boliger vil der kunne hjemtages borgere fra mere omkostningstunge ordninger, og samtidigt skabe en løsning for borgerne der fremtidssikrer et stigende omsorgs- og plejebæbehov. Efter økonomiaftalen mellem regeringen og KL indgår denne anlægsudgift ikke i anlægsrammen. Vi har mulighed for at låne til etableringen, hvilket der endnu ikke er taget stilling til.

Der afsættes 0,35 mio.kr. til istandsættelse af handicaptilgængelig badebro ved Kongsøre.

Partierne har endvidere aftalt at afsætte 0,4 mio.kr. på anlæg i 2024 til Audebo Pumpestation.

## **Aftaler**

Der er enighed om at investere i solceller der kan dække vores behov for elektricitet i kommunen. Det skal fremsættes forslag til etablering af et selskab der kan levere den ønskede mængde el, enten ved at etablere anlæg på og ved vores bygninger, eller ved at etablere et eller flere solcelleanlæg, der kan levere den ønskede ydelse. Selskabet kan dannes ved at Odsherred Kommune skyder kapital ind i selskabet og ved at kommunen yder garanti på selskabets lånoptagelse. Forslaget skal fremsættes for Byrådet i første kvartal af 2024.

Der afsættes 0,3 mio. kr. til dyrevelfærd. Midlerne forankres i første omgang i Økonomiudvalget. I samarbejde med andre aktører, det være sig dyrlæger, foreninger eller organisationer, gøres der en indsats for at fremme dyrevelfærd i Odsherred. Det kan ske via undervisning på skoler, oplysning og andre tiltag, som kan fremme formålet. Det afsøges med nabokommunerne, om der kan samarbejdes om en egentlig dyrevelfærds koordinator eller en fælles indsats i samarbejde med andre aktører.

Der er enighed om at klarlægge hvilket behov der er for telefonisk (social og psykiatrisk) akut betjening. Partierne er villige til at se på etablerede løsninger og det arbejde der pågår i regeringen, samt eventuelle lokale og tværkommunale løsninger, som kan imødekomme eventuelle behov. Partierne er indstillet på at finde den nødvendige finansiering.

Der er enighed om, at Social-, Ældre-, og Psykiatriudvalget skal sætte fokus på at undersøge og dokumentere indsatsen for udsatte borgere indenfor det socialpsykiatriske område, herunder særlig fokus på de uvisiterede aktivitetstilbud.

Odsherred Kommune skal indgå ny 4-årig egnsteateraftale med staten med virkning fra 1. januar 2025. Aftalen skal indgås i foråret 2024. Odsherred Kommune modtager statsrefusion på omkring 38% i forhold til de kommunale midler til aftalen. Der er enighed om at Odsherred Kommune afsætter yderligere 500.000 til formålet fra 2025 og 4 år frem.

Byrådet har stor fokus på etablering af fartbegrænsningstiltag i byer og sommerhusområder som trafikikkerhedstiltag, herunder skiltning. Kommunen får mange borgerhenvendelser og der oprettes mange borgerforslag på borgernet.dk omkring emnet. Der er enighed om at nedsætte et 17.4-udvalg med det formål at drøfte og lave indstilling til Byrådet omkring strategi for området. Udvalget tildeles 0.250 mio. kr. i 2024.

Partierne ønsker en forbedring af den kollektive trafik. Der afsættes 0,5 mio. kr. til forbedringer omkring Flextur, Plustur samt Samkørselsordning. Klima- og Miljøudvalget får til opgave at prioritere den bedste brug af midlerne i forhold til de tre ordninger.

Der er enighed om at fortsætte arbejdet med fleksibel arbejdstid og afbureaukratiseringen som aftalt ved sidste års budget.

Partierne er enige om at sætte sig sammen, når regnskabet for 2023 er godkendt og vurdere om det er muligt at afsætte et ekstraordinært beløb til imødekommelse af efterslæb på veje, fortove, cykelstier, broer og afvandingsforhold.